

# Klattauer Katakomben:

## Eine bedeutende europäische kulturhistorische Stätte ist für's Publikum wieder geöffnet

Daß Klattau/Klatovy die ehemals königlich-kaiserliche Stadt, die am Rande des landschaftlich interessanten Böhmerwaldes (Šumava) viele historische Sehenswürdigkeiten zu bieten hat, das dürfte sich inzwischen nicht nur bei dem an Geschichte interessierten europäischen Publikum, sondern auch dem aus unmittelbarer Nachbarschaft Bayern herumgesprochen haben.

Nun ist ein weiteres Schmuckstück, die berühmten Klattauer Katakomben mit ihren Mumien, das sich unter dem Wahrzeichen der Stadt, der Unbefleckten Mutter Maria Kirche, befindet nach dreijähriger und sehr aufwendiger Rekonstruktion in Anwesenheit der Landeshonoratioren, dem päpstlichen Nuntius Giuseppe Leanza und der Bischöfe aus Pilsen und Regensburg - František Radkovský sowie Bernard Müller, der Öffentlichkeit mit einer feierlichen Messe übergeben worden.

Wie unsere Klattauer-Korrespondentin Věra Mundlová berichtet, verdankt der einzigartige historische Nachlaß seiner architektonisch aufwendigen Renovierung der ‚Bürgerbewegung Klattauer Katakomben‘, mit dem stellvertretenden Bürgermeister Václav Chroust an der Spitze und der Weitsicht der Klattauer Ratsherren, die die Finanzierung auch mit der Unterstützung des EU-Fonds haben durchführen können. Bei dieser Rekonstruktion wurden außer vielen anderen Hinweisen an die vergangenen Zeiten auch Häuserreste aus dem 14. Jahrhundert gefunden, sowie ein 19 Meter tiefer Brunnen, der ebenfalls restauriert werden konnte.

Die 23,5 Millionen Kronen (ca. 1.000.000 Euro), die die Renovierungen verschlungen haben, sind bestens in ein Stück der europäischen Geschichte angelegt. Das so entstandene historische Schmuckstück ist nun ein würdiger Repräsentant der vergangenen Zeiten, eine didaktische Oase, in der die Expositionen, die von Pater Miroslav Herold zusammengestellt worden sind, ihre Wirkung auf den besuchenden Betrachter sicherlich nicht verfehlen.

### *Klatovské katakomby se otevřely veřejnosti*

*Na ploše zhruba 300 metrů čtverečních se rozkládá nevšední expozice připomínající působení jezuitského řádu v západočeských Klatovech. Jejím hlavním posláním je uchovat a ukázat návštěvníkům slavné klatovské mumie, jež donedávna odpočívaly v malých, nevyhovujících a nedůstojných prostorách. I tak před svým uzavřením a následnou tříletou rekonstrukcí byly klatovské katakomby třetí nejnavštěvovanější památkou Plzeňska.*

*O tom, jak významným aktem je pro obyvatele Klatov a římskokatolickou církev slavnostní otevření katakomb, svědčí účast plzeňského biskupa msgr. Františka Radkovského a jeho kolegy z Řezna, biskupa Bernarda Müllera, dále přítomnost papežského nuncia Guiseppe Leanza. Kromě představitelů města Klatov se otevření zúčastnila také delegace senátorů České republiky. Prostory klatovských katakomb vysvětil plzeňský biskup František Radkovský, který v jezuitském koste-*







le následně celebroval mši svatou.

Současné rozměry krypty pod jezuitským kostelem zasvěceným Neposkvrněnému početí Panny Marie a svatému Ignáci kopírují tu původní z roku 1670. Vznikla jako součást kostela a byla určena k pohřbívání členů jezuitského řádu a významných měšťanů. Příslušníci Tovaryšstva Ježíšova, kteří přišli do Klatov kolem roku 1636, zde založili gymnázium a věnovali se výchově a vzdělávání mladé generace. K tomu bylo zapotřebí vybudovat kolej a následně kostel, který byl v roce 1675 vysvěcen. Mezi lety 1676 a 1783 bylo v katakombách pohřbeno na 200 zemřelých. Pak ale císař Josef II. zakázal pohřbívání v kryptách a těla, uložená v dubových rakvích obložených chmelem, zůstala desítky let na svém místě, aniž by k nim kdokoli vstupoval. Důmyslným systémem větracích kanálů a průduchů byla postupně vysoušena a mumifikována. Díky stálé teplotě a vlhkosti se těla uchovala v původním stavu, ale váha jednotlivých mumii klesla na osm až deset kilogramů.

Ve 30. letech 20. století začali Klatované opravovat jezuitský kostel. V té době dělníci zasypali větrací šachty a svou neznalostí změnili mikroklima v katakombách a zlikvidovali tak podstatnou část mumifikovaných těl. Asi 140 jich bylo uloženo do společného hrobu na hřbitově sv. Jakuba v Klatovech.

V osmdesátých letech minulého století bylo na 30 mumii ponecháno v malém a tmavém prostoru klatovských katakomb, jak jsme je znali donedávna. Přesto byla památka hojně navštěvována. Radní a zastupitelé města Klatov si nevhodnost místa uvědomovali a usilovali o rekonstrukci. Vzniklo Občanské sdružení Klatovské katakomby v čele s místostarostou Václavem Chroustem, které pro plánovanou zásadní opravu hledalo finanční prostředky a později koordinovalo a sledovalo postup obnovy, vyhlašovalo výběrová řízení a také podrobně informovalo veřejnost o postupu prací. Právě tomuto sdružení patří velký dík za to, že současné katakomby se směle mohou zařadit ke špičkovému pracovišti zahrnujícímu množství histo-

rického materiálu, ale zároveň využívajícího moderní techniku pro odbornou práci. Kromě již zmíněných mumii upravených v prosklených rakvích zde najdeme obrazy, sochy, plastiky, knihy, hudební nástroje a další materiál připomínající barokní jezuitské období.

Velmi vkusným a odborným stavebním zásahem se představila stavební firma Adas. Při rekonstrukci odkryli její dělníci zbytky domu, které zde stály ve 14. století a vyčistili devatenáct metrů hlubokou studnu. Po vybourání všech přepážek a snížení podlah na původní hloubku se otevírá prostor s klenbou sahající do výše pěti metrů. Pro zajištění odpovídajícího mikroklimatu pracovníci vyčistili pět šestnáctimetrových průduchů.

Součástí celého projektu je znovuvytvoření prampouchu, tedy jakési kryté lávky nebo, chcete-li tunelu, v úrovni prvního patra, který vede z budovy bývalého jezuitského gymnázia do koleje. Ve své původní podobě, která se však vůbec nezachovala, sloužil k přecházení mnichů z jedné budovy do druhé, aniž by museli obcházet kostel přes náměstí. Zajímavostí je, že novodobý prampouch vyprojektovala architektka Eva Jiříčná, která dnes patří k evropské špičce ve svém oboru.

Po celou dobu rekonstrukce připravovali členové Občanského sdružení Klatovské katakomby informace pro veřejnost, pořádali semináře s historickou tematikou. Autorem velmi zdařilé expozice je páter Miroslav Herold.

Projekt, financovaný evropskými fondy a městem Klatovy, stál 23,5 miliónu korun. To, co zde návštěvníci spatří, je skutečným skvostem mezi památkami. Jestliže byly katakomby navštěvovány ve své původní, poněkud nevábné podobě, dnes, jako důstojný reprezentant významného období, mohou turistům nabídnout mnohem víc. Svým významem docela určitě překračují rámec města i kraje.

Věra Mundlová